

СФ
у 1695077

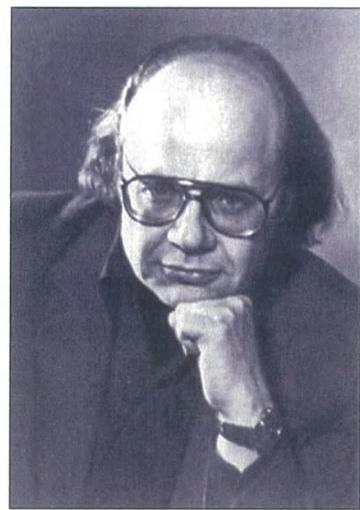
IVAN DRATCH
Étude volcanique

ІВАН ДРАЧ
Вулканний етюд

Éditions Sigillaire

IVAN DRATCH
ІВАН ДРАЧ

Мала академія наук України
Європейська академія наук, мистецтв та літератури
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ІВАН ДРАЧ

Вулканний етюд

*Поезії,
покладені на музику
Володимиром Губою*

*Переклад французькою
та наукова редакція
ДМИТРА ЧИСТЯКА*

*Видання здійснене
за підтримки
Президента
Малої академії наук
України
СТАНІСЛАВА ДОВГОГО*

Іван Драч —

Видавництво «Сіжіллер»

Jeune Académie des Sciences d'Ukraine
Académie européenne des Sciences, des Arts et des Lettres
Université nationale Taras Chevtchenko de Kyiv

IVAN DRATCH

Étude volcanique

*Poèmes
mis en musique
par Volodymyr Houba*

*Traduction française
et édition scientifique
par Dr. DMYTRO TCHYSTIAK*

*L'édition est réalisée
avec le soutien
du Président
de la Jeune Académie des Sciences
d'Ukraine
Acad. STANISLAV DOVGIÏ*

Études ukrainiennes transdisciplinaires, Fascicule n° 10

Драч Іван. Вулканний етюд / Поезії, покладені на музику Володимиром Губою; переклад французькою Д. Чистяка; передмова С. Довгого. — Париж: Сіжіллер, 2017.

Видання ілюстроване малярськими роботами українських художників

Редакція французького тексту
проф. О.О. Соломарської

Дизайн і макет видання
та комп'ютерна верстка,
В.М. Кудляк, Р.О. Олійник

Верстка нотного тексту
Юрія Яценка

Dratch Ivan. Étude volcanique / Poèmes mis en musique par Volodymyr Houba; traduction française par Dmytro Tchystiak ; préface par Stanislav Dovgii. Paris, Sigillaire, 2017.

L'édition est illustrée par les tableaux des peintres ukrainiens

Rédaction du texte français par
Dr. Olena Solomarska

Design, maquette de l'édition et PAO par
Viktor Koudliak et Raïssa Oliynyk

Mise en page du texte musical par
Iouriï Iatsenko

ISBN 978-2-37356-046-6

Dépôt légal : février 2017

© Éditions Sigillaire, 2017

© Ivan Dratch, 2017

© Volodymyr Houba, 2017

© Dmytro Tchystiak, traduction française, 2017

© Stanislav Dovgii, préface, 2017

С. Ганчаровский

ДВА ВУЛКАНІ ГОЛОСИ УКРАЇНИ

ІВАН ДРАЧ — унікальна постать в українській культурі. Серед знакового покоління шістдесятників він увірвався у поезію свіжим, рвучким, творчим вітром і відтоді, як слушно заважив акад. І. Дзюба, «народжує себе допоки світу». В художній літературі, в кіно, та й зрештою, в громадсько-політичному житті — він сам створив і свою неповторну форму, і свій дивовижний стиль. Крізь задушливу радянську систему й тяжкі літа становлення незалежної України він проніс юне, гаряче, животрепетьне Слово, яке справді знайшло щасливу стежку до нашого читача й відоме далеко за межами України. А поетові сценарії до фільмів «Криниця для спраглих», «Камінний хрест», «Іду до тебе», «Пропала грамота» у співдружності з Юрієм Ілленком, Леонідом Осикою, Миколою Мащенком і Борисом Івченком стали класикою українського кінематографу.

Саме кінематограф пов'язав Івана Драча з іншою видатною постаттю нашої культури, Володимиrom Губою, видатним українським композитором, автором музики до понад 150 різноманітних філь-

мів, людиною ренесансного масштабу, який також перебуває в безперестанних творчих пошуках. Плодом їхньої творчої співдружності стало це видання, яке не лише збагачує нашу музичну культуру, але й доносить її до іноземного читача. Ми радіємо, що Мала академія наук спільно з відомим письменником-перекладачем Дмитром Чистяком уже встигла потішити франкомовних шанувальників української поезії та музики творчістю Великого Кобзаря, Івана Франка, Андрія Малишка, Дмитра Павличка та Бориса Олійника з нагоди святкування ювілеїв цих видатних постатей нашої культури.

Сподіваємося, що ця наша праця триватиме, і що попереду — чимало мистецьких проектів, які повернуть до родини європейських народів і нашу Україну, яка, за влучним спостереженням Івана Драча, «колосом зірку торкає».

СТАНІСЛАВ ДОВГИЙ
Президент
Малої академії наук України

DEUX VOIX VOLCANIQUES DE L'UKRAINE

IVAN DRATCH est une personnalité unique dans la culture ukrainienne. Il a apporté à la génération des écrivains des années 1960 un souffle nouveau, un air nouveau, un art nouveau et, depuis, comme l'a si bien souligné l'académicien Ivan Dziouba, « il ne cesse de renaître tant qu'il vivra ». En effet, il ne cesse de naître à chaque création, à créer son style éblouissant et ses formes particulières : dans la littérature, certes, mais aussi dans le cinéma et même dans la vie sociale et politique. Malgré le joug du pouvoir soviétique, malgré les intempéries des années de formation de l'Ukraine indépendante, sa Parole, jeune, ardente, vivante et vivifiante a trouvé sa voie sûre vers les coeurs de nos lecteurs et même vers les lecteurs bien au-delà de notre pays. Par ailleurs, ses scénarios pour les films *La fontaine pour les assoiffés*, *Une croix de pierre*, *Je vais vers toi*, *Un alphabet disparu* en partenariat avec Iouriï Illénko, Léonid Ossyka, Mykola Machtchénko et Borys Ivetchénko sont devenus des classiques du cinéma ukrainien.

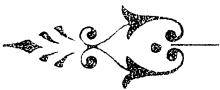
C'est le cinéma qui a lié Ivan Dratch à une autre personnalité marquante de notre culture, Volodymyr Houba, célèbre compositeur ukrainien, auteur de la musique

pour plus de 150 films de genres différents, une personnalité digne de l'époque de la Renaissance par son engagement dans la quête artistique perpétuelle. L'édition que voici est un témoignage de cette amitié durable laquelle non seulement enrichit notre culture mais également la présente aux lecteurs étrangers. Nous sommes heureux d'avoir pu réaliser une série d'éditions pour le public francophone (des poèmes, mis en musique, de Taras Chevtchenko, d'Ivan Franko, d'Andriï Malychko, de Dmytro Pavlytchko et de Borys Oliynyk) pour commémorer les jubilés de ces grandes figures de la culture ukrainienne en partenariat avec la Jeune académie des sciences d'Ukraine et avec le concours de cet écrivain et traducteur connu qu'est Dmytro Tchystiak.

Nous espérons que nous aurons devant nous encore toute une série de projets culturels intéressants permettant à l'Ukraine de revenir dans la famille des peuples européens, notre Ukraine qui, selon le belle formule d'Ivan Dratch, « touche d'un épi une étoile »...

STANISLAV DOVGIÏ
Président de la Jeune académie
des sciences d'Ukraine

Вулканний етюд
Étude volcanique

Andantino místico

mp

rit. *a tempo*

mp

Ко - заць - кі мо - ги - ли ви - со - кі - не -
Ces tom - bes si hau - tes, co - sa - ques, Me

3

rit. *a tempo*

нич - ні по - то - ки із їх по - льо - во - і вер -
mmets elles me tra - quent, Ces flots de nos blés mi - llé -

ши - ни. В мо - ги - лах по - хо - ва - на
nai - res. Ces tom - bes en - fe - rment nos

- 9 -

A musical score page featuring three staves. The top staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. It contains lyrics in Russian and French. The middle staff is treble clef, B-flat key signature, and common time. The bottom staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The lyrics are: "му - ка - ді - дів пе - ре - мо - ло - ті кос - ті, в МО - pei - nes, Des os des an - cê - tres sé - vè - res, C'est".

A continuation of the musical score from the previous page. The top staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The middle staff is treble clef, B-flat key signature, and common time. The bottom staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The lyrics are: "ги - лах - кай - да - ни о - ну - ка, о - бір - ва - ні в пра - вед - ній là que re - po - sent les chaî - nes Que leurs des-cen - dants dé - chi -".

A continuation of the musical score from the previous page. The top staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The middle staff is treble clef, B-flat key signature, and common time. The bottom staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The lyrics are: "злос - ти. rè - rent.".

A continuation of the musical score from the previous page. The top staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The middle staff is treble clef, B-flat key signature, and common time. The bottom staff is bass clef, B-flat key signature, and common time. The lyrics are: "злос - ти. rè - rent.".

Сльо - зи про-рос - та - е зер - ни - на i
Cette la - rme pou-ssera dans la grai - ne Tou-

ко - ло-сом зір - ку чер - ка - ε - в роз - ли - ві пше-ниць по-то -
chant d'un é - pi une é - toi - le. Ain - si dans les blés se dé -

па - ε вул - кан - на мо - я у - кра -
voi - le Ma terre vo - lca - ni - que, l'U -

The musical score consists of three staves. The top staff is for bassoon (B-flat), the middle for piano, and the bottom for double bass. The lyrics are written below the notes in both Ukrainian and French. The vocal line starts with 'i - на. Mo - я!' followed by 'krai - ne... À moi !'. The piano accompaniment features chords and eighth-note patterns. The bassoon part includes dynamic markings like forte (f) and sforzando (sf).

Козацькі могили високі –
Незгаслі вулкани Вкраїни.
Стікають пшеничні потоки
Із їх польової вершини.

В могилах похована мука –
Дідів перемолоті кості,
В могилах – кайдани онука,
Обірвані в праведній зlostі.

Сльози проростає зернина
І колосом зірку черкає –
В розливі пшениць потопає
Вулканна моя Україна.

Ces tombes si hautes, cosaques,
Me semblent des volcans de ma terre,
Et de leurs sommets elles me traquent,
Ces flots de nos blés millénaires.

Ces tombes enferment nos peines,
Des os des ancêtres sévères,
C'est là que reposent les chaînes
Que leurs descendants déchirèrent.

Cette larme poussera dans la graine
Touchant d'un épis une étoile.
Ainsi dans les blés se dévoile
Ma terre volcanique, l'Ukraine...

J. H. Burchinal

Пропало, пройшло, одлетіло... On passe, on s'emporte, on vole...

Con moto sostenuto

mp

Пропон

The musical score consists of three staves. The top staff is for the right hand, starting with a treble clef, a key signature of one flat, and a 4/4 time signature. It features sixteenth-note patterns with grace marks and slurs. The middle staff is for the left hand, starting with a bass clef, a key signature of one flat, and a 4/4 time signature. It includes eighth-note chords and sixteenth-note patterns. The bottom staff is for the left hand, starting with a bass clef, a key signature of one flat, and a 4/4 time signature. It shows eighth-note chords and sixteenth-note patterns.

на - ло, про-йшло, од - ле - ті - ло,
passé, on s'em-porte, on vo - o - le,

ми - ну - ло - ся, щез - ло, сплив - ло.
On part, on s'en va, on meu - rtrit

Ли-шень го - ло - веш - ка - ми тлі - ло, ли - шень по - пе - ли - щем цві -
Ces pauvres charbons qui s'é - tio - lent, Ces pauvres in - cen - dies dé - fleu -

ло. Цві-ло. Од - ві - я - лось, сном о - ді - сни - лось, од -
 ris. Fleu-rit. On rê - ve, on passe en ra - fa - les, On

8va

ма - ри-лось-ген на - бу - лось. На-бу-лось. Вко - ти - лось і ген од - ко -
 songe et on sent s'é-co - ler, s'é-cou - ler, On en - tre, on rou - le, on

8

ти - лось, со - ло - ним ри - дан - ням зайд -
 rá - le: En - fin un sang - lot bien sa -

mp

шлось... зай - шлось...
lé... Sa - lé...

Со -
En -

ritard. molto

ло - ним ри - дан - ням зай - шлось...
fin un sang - lot bien sa - lé...

Пропало, пройшло, одлетіло,
Минулося, щезло, спливло,
Лишень головешками тліло,
Лишень попелищем цвіло.
Одвіялось, сном одіснилось,
Одмарилось – ген набулось,
Вкотилось і ген одкотилось,
Солоним риданням зайшло...

On passe, on s'emporte, on vole,
On part, on s'en va, on meurtrit :
Ces pauvres charbons qui s'étiolent,
Ces pauvres incendies défleuris.
On rêve, on passe en rafales,
On songe et on sent s'écouler,
On entre, on roule, on râle :
Enfin un sanglot bien salé...

Bachelderoviz

Тихий етюд
Étude paisible

Sostenuto dolce

The musical score consists of three staves of music. The top staff is in treble clef, 4/4 time, and starts with a dynamic of **Sostenuto dolce**. The middle staff is also in treble clef, 4/4 time. The bottom staff is in bass clef, 4/4 time. The music features various dynamics and markings, including grace notes, slurs, and triplets indicated by the number '3'. In the middle section, there is a ritardando (rit.) marking. The lyrics "Що не - сеш ме-ні в ти-хо-му і-ме-ні, в зли-ві" and the French text "Que m'a-ppo-rte ton nom si pai-si-ble" are written below the middle staff. The score concludes with a dynamic of **8va--**.

кіс пе - ре - ви - тій, важ-кій? Що на - шеп-чуть ву - ста тво - ї стри - ма - ні не - спо -
verse de tes cheveux a - do - rés ? Que me gli-ssent tes lè - è - vres sen - si - bles Dans mon

ви - тій три - во - зі мо - їй? Чи над кан - на - ми, над пло - ме -
pau - vre tou-rment em-mu - ré ? Et ton chant, si loin-tain, qui rou -

ни - сти - ми, де я піс - ню тво - ю пе - pe -
cou - ou - le Dans ces fleurs en - fla - mmées de na -

стрів,
guère,

знов роз - сип - леш - ся а - ме - ти - ста - ми з-під хо -
Dans ces tendres a - mé - thy - stes qui rou - lent De tes

лод - них і зла - ма-них брів?
cils trem-blo-tants dans l'hi - ver.

Що з тво -
Tes pa -

ї - ми сло - ва - ми пе - вмі - ли - ми, хто їх трун-ком гір - ким па - по - їв?
ro - les, pou-rtant si pré - cai - res, Donnent à boire l'a - me - rtume tant de fois...

8vb-

I бі - жать між бе - ре - за - ми бі - ли - ми бі - лі
Et pa - rmi les bou-leaux so - li - tai - ai - res Tes mains

ру - ки в три - во - ги мо - ї...
blan-ches me cou-vrent d'é - moi...

Що несеш мені в тихому імені,
В зливі кіс, перевитій, важкій?
Що нашепчує вуста твої стримані
Несповитій тривозі моїй?

Чи над каннами над пломенистими,
Де я пісню твою перестрів,
Знов розсиплешся аметистами
З-під холодних і зламаних брів?

Що з твоїми словами невмілими,
Хто їх трунком гірким напоїв?..
І біжать між березами білими
Білі руки в тривоги мої...

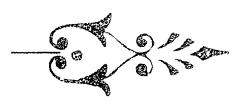
Que m'apporte ton nom si paisible
Et l'averse de tes cheveux adorés ?
Que me glissent tes lèvres sensibles
Dans mon pauvre tourment emmuré ?

Et ton chant, si lointain, qui roucoule
Dans ces fleurs enflammées de naguère,
Dans ces tendres améthystes qui roulent
De tes cils tremblotants dans l'hiver.

Tes paroles, pourtant si précaires,
Donnent à boire l'amertume tant de fois...
Et parmi les bouleaux solitaires
Tes mains blanches me couvrent d'émoi...

Врубелівський етюд

Étude de Vroubel

Andantino con moto

mp *mistico, legato*

rit. *a tempo*
mp

Він мав пе -
Ses yeux si

rit.

чаль - - ні все - ви - - дю - щі о - чі - в ор - бі - тах
tri - - stes qui pe - rçaient les mon - des Tou - rnaient dans

ди - ких го - лу - бі ди - ва. З них світ бу-ден-ний,
les mi-racles a - rdents et bleus. Ce mon - de noi - oir;

тем-ний і по - ро ч - ний на по - лот - ні праз - ничним о - жи - вав.
gri - is et i-mmon - de Re-naît sur les toi - les, tout fa - bu - leux.

mp

Bін суть пі - зпав. Він роз-тин-ав ос - но - ву, від-
L'e - ssence est là. Il di - ssé-quait les ba - ses, Il

ironico. mistico

ки - нув - ши ле - да - чу про-сто - ту, і бар - ви ди - ха - ли п'ян -
re - je - tait le lent et le sim - plet, Et les cou - leurs e - ni-vrent

ким бо - ли - го - ло - вом, і бриз - ки сон - ця стиг - ли на льо -
com-me l'a - rmoi - oi - se, Et le so - leil qui goutte à l'en - vo -

ты.
lée.

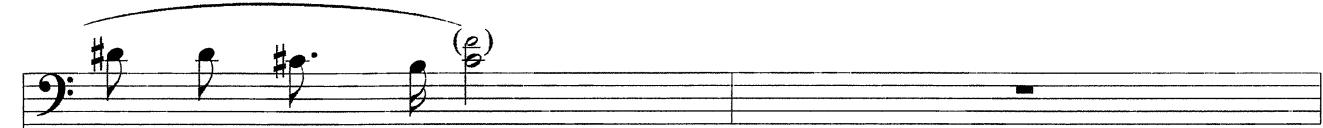
Вій - ну - ло смут - ком
On sent des mu - guets

зра - не - них кон-ва - лій
bleus, ces pauvres a - rô - mes

з о - чей ним не по - род - же - них Ку -
Dans les re - guards des fées, ces belles-de -

пав. I, ні - би Де - мон, в над - люд - ській пе - ча - лі
nuit. Dans ce Dé - mon bru - meux, un vrai sur - hom - me

мит - це - вий ро - зум
L'e-sprit du Cré - a -

у бор - ни у - пав.
teur tom - ba, dé-truit...

Л, не - зма - льо - ва - на, шу - га - ла десь жар - пти - ця,
L'oiseau du feu i - na - che - vé d'un coup s'a - gi - te

и глу - зу -
Ma - lgré le

Meno mosso

vav "зна - вець" з йо - го кар - тин,
rire des «co - nnaisseurs» hau - tains,

mp subito dolce

та муд - рі о - чі
Car son re - gard, il пе - реї-шли гра - ни - цю,
bri - se les li - mi - tes

я - ко - ї ро - зум ще не смів сяг - ти.
In - fran - chi - ssa - bles *pour l'e - sprit hu - main.*

mp

Він мав печальні всевидючі очі –
В орбітах диких голубі дива.
З них світ буденний, темний і порочний
На полотні празничнім оживав.

Він суть пізнав. Він розтинає основу,
Відкинувши ледачу простоту,
І барви дихали п'янким болиголовом,
І бризки сонця стигли на льоту.

Війнуло смутком зранених конвалій
З очей ним не породжених Купав,
І ніби Демон, в надлюдській печалі
Митцевий розум у борні упав.

І, незмальована, шугала десь жар-птиця,
І глузував «знавець» з його картин,
Та мудрі очі перейшли границю,
Якої розум ще не смів сягти.

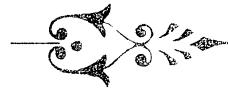
Ses yeux si tristes qui perçaient les mondes
Tournaient dans les miracles ardents et bleus.
Ce monde noir, ce monde gris, immonde
Renaît sur les toiles, tout fabuleux.

L'essence est là. Il disséquait les bases,
Il rejettait le lent et le simplet,
Et les couleurs enivrent comme l'armoise,
Et le soleil qui goutte à l'envolée.

On sent des muguet bleus, ces pauvres arômes
Dans les regards des fées, ces belles-de-nuit,
Dans ce Démon brumeux, un vrai sur-homme
L'esprit du Créateur tomba, détruit...

L'oiseau du feu inachevé d'un coup s'agit
Malgré le rire des « connaisseurs » hautains,
Car son regard, il brise les limites
Infranchissables pour l'esprit humain.

Офелія Ophélie

Moderato sostenuto

m.s.

mp *dolcissimo legato sempre*

A musical score for piano, featuring two staves. The top staff is in treble clef and consists of three measures of music. The bottom staff is in bass clef and also consists of three measures. The first measure of the treble staff begins with a grace note followed by eighth-note pairs. The second measure begins with a grace note followed by eighth-note pairs. The third measure begins with a grace note followed by eighth-note pairs. The first measure of the bass staff begins with a grace note followed by eighth-note pairs. The second measure begins with a grace note followed by eighth-note pairs. The third measure begins with a grace note followed by eighth-note pairs.

a tempo
mp

На - пи-тись не - ба, гу - би віт - ром втер - ти, сп'я -
Bois tout le cie - el ! Oh, vent, sèche mes lè - vres, La

poco rit.

a tempo

О - фе - лі - ю по - лів - хо -
Mon O - phé - lie deschamps, cette

лод-ну со - ло - ми - ку - від - ня - ти в зай-ди - віт-ру кри - жа - но - го. Я -
min-ce pa - a - a - ille, Prends - la à l'é - tran - ger, au vent mo - ro - se. Tout

ка ж мі - зер - на ко - лот - не - ча до - лі!.. Ей, ви там, як вас, ти - хо,
ce fra - cas de vie, si mi - sé - ra - ble !.. Ho, vous, les gars, si - len - ce,

poco meno mosso, mistico

не спо-ло - хай - те то - ню-сень-ку хо - лод - ну со - ло -
lai-sse-ez vi - vre Ma pe - tite pai - lle, toute ge - lée, toute

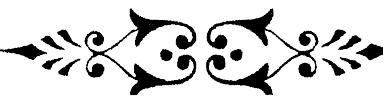
мин-ку, що грі-єть - ся у ме - не бі - ля сер - ця.
frê - le Qui se ré-chauffe à ma poi - tri - ne chau - de.

Напитись неба, губи вітром втерти,
Сп'яніти степом, сонцем захлинутись,
Офелію полів – холодну соломинку –
Відняти в зайди – вітру крижаного.

Яка ж мізерна колотнеча долі!..
Ей, ви там, як вас, тихо, не сполохайте
Тонюсіньку холодну соломинку,
Що гріється у мене біля серця.

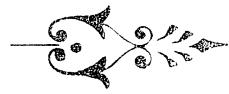
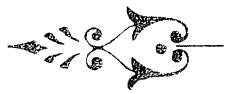
Bois tout le ciel ! Oh, vent, sèche mes lèvres,
La steppe enivre, le soleil regorge,
Mon Ophélie des champs, cette mince paille,
Prends-la à l'étranger, au vent morose.

Tout ce fracas de vie, si misérable !..
Ho, vous, les gars, silence, laissez vivre
Ma petite paille, toute gelée, toute frêle
Qui se réchauffe à ma poitrine chaude.

Імпровізація

Improvisation

Con moto mistico

mp

3 3 3 3

Віт - ре, віт - ре, дми па ват - ру,
Vent, ô vent, sou - ffle la fla - mme,

3 3 3 3

по - став - ме - hi, віт - pe, бап - ty,
Ga - rde - la, que tout y flam - be,

3 3

щоб мо - я бур - хан - на ват - па
Que ma forte a - rden - te fla - mme

ли - ше сон - ця бы - ла вар - та.
Va - ille ce so - leil qui flam - be !

più mosso

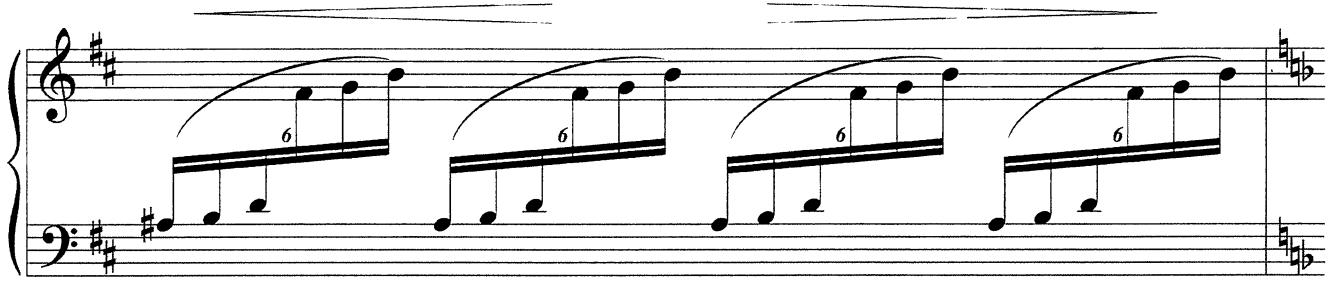
По - став вар - ту з трьох стеб - ли - нок,
Do - nne - moi une gran - de ga - rde,

З трьох стебли - нок - вар-то - ви - нок,
Ces trois he - rbes bien ga - illa - rdes :

più mosso

mf dolce meno mosso

щоб во - ни, ці див - ні ча - ти, вмі - ли ди - ха - ти й мов-ча - ти.
Ce co - rtège sou - fflé en si - len-ce, So - rti - lè - ge de pa - tien - ce.

Віт - ре,
Vent, ô

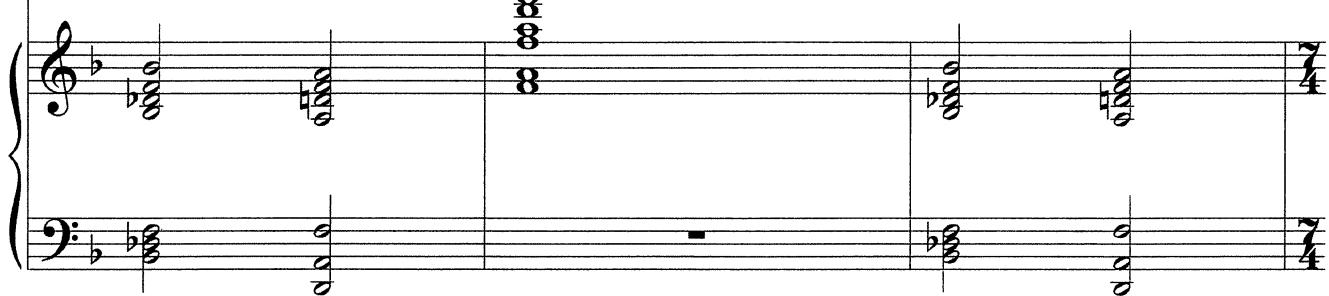
віт - ре,
vent, oh,

як ій туж - но,
elle est tri - ste,

як не - дуж - но,
Et son grand mal,

як су - туж - но!
il pe - rsi - ste !

Мо- же ж мо- я див - на ват - ра
Je do-nne-rai toute ma fla-mme

ли - ше смі- ху ї - ї вар - та.
Pour qu'en - fin son ri - re flam-be...

Та хай сві - тять три стеб - лин - ки, хай вар - ту - ють вар - то - вин - ки,
Que l'é-clairent et que la ga - rdent Ces trois he - rbes bien ga - illa-rdes,

хай вог - нем ста - ють по - то - му - всі ми по - пе - лом у ньо - му...

Puis qu'elles flam - bent, qu'elles se tai-sent- Nous ne se - rons tous que brai - se...

Вітре, вітре, дми на ватру,
Постав мені, вітре, варту,
Щоб моя бурханна ватра
Лише сонця була варта.

Постав варту з трьох стеблинок,
З трьох стеблинок-вартовинок,
Щоб вони, ці дивні чати,
Вміли дихати й мовчати.

Як вона прийде до ватри,
Щоб вони не встали з варти,
А щоб дихали й світили,
Щоб їй смуток золотили.

Вітре, вітре, як їй тужно,
Як недужно, як сутужно!
Може ж, моя дивна ватра
Лише сміху її варта.

Та хай світять три стеблинки,
Хай вартиують вартовинки,
Хай вогнем стають потому –
Всі ми попелом у ньому...

Vent, ô vent, souffle la flamme,
Garde-la, que tout y flambe,
Que ma forte ardente flamme
Vaille ce soleil qui flambe !

Donne-moi une grande garde,
Ces trois herbes bien gaillardes :
Ce cortège souffle en silence,
Sortilège de patience.

Que la dame vienne, la flamme –
La soutienne, afin que flambent
Ces trois herbes qui l'adorent,
Sa tristesse, qu'elles la dorent.

Vent, ô vent, oh, elle est triste,
Et son grand mal, il persiste !
Je donnerai toute ma flamme
Pour qu'enfin son rire flambe...

Que l'éclairent et que la gardent
Ces trois herbes bien gaillardes,
Puis qu'elles flambent, qu'elles se taisent –
Nous ne serons tous que braise...

Б'ють кропом у ніздрі осінні базари...

Marché en automne...

Allegretto fantastico

Б'ють кро-пом у ніз - дрі о - сін - ні ба - за - ри i
Ma - rché en au - tom - ne : ces pommes qui vous lan - cent L'a -

яб - лу - ка тяж - ко на зи - му па - шать.
ppel des hi-vers, ces fe - nouils si a-mers,

mp

Дні мчать у не - па - м'ять, як
Nos jours, ces kha-zars qui ga -

тем - ні хо - за - ри, при - ним - клим мо - ро - зом
loparent dans l'a - bsen - ce, Ces foins où l'on sent tant

цві - те сі - но - жать.
de gel é-phé-mère.

Бла -
Ce

кит - ний мо - роз ста - не си - вим мо - ро - зом, той бі - лим сер - пом
gel tout bleu - té blan - chi - ra, dans sa ma - rche Un jour sa fau - cille

все на сніг пе - ре - жне.
tout fau - chera sous la neige.

Ta бі - ла зем - ля під
Pou - rtant tout l'hi - ver sous

un poco meno mosso *cantabile*

зи - мо - вим нар - ко - зом жень - ше - нем ка - ли - ни вря -
l'a - ne - sthé - sie blan - che L'o - bier, ce gin - seng de ma

ту - ε ме - не...
terre, me pro - tège.

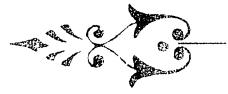
Б'ють кропом у ніздрі осінні базари,
 І яблука тяжко на зиму пашать.
 Дні мчать у непам'ять, як темні хозари,
 Принишклім морозом цвіте сіножатъ.

Блакитний мороз стане сивим морозом,
 Той білим серпом все на сніг пережне,
 Та біла земля під зимовим наркозом
 Женьшенем калини врятує мене...

Marché en automne : ces pommes qui vous lancent
 L'appel des hivers, ces fenouils si amers,
 Nos jours, ces khazars qui galopent dans l'absence,
 Ces foins où l'on sent tant de gel éphémère.

Ce gel tout bleuté blanchira, dans sa marche
 Un jour sa fauille tout fauchera sous la neige.
 Pourtant tout l'hiver sous l'anesthésie blanche
 L'obier, ce ginseng de ma terre, me protège.

Балада-пісня
Ballade-chanson

Con moto

mf dolce

mp

Oй, ле - ті - ла гус - ка до -
Ah, cette canne vo - lait vers ses

до - мү, та впа - ла, як груд - ка, до - до - лу.
 te - rres Mais tom - ba par terre d'un coup d'ai - le.

ironico

- I - ди, ста - рий, гус - ку шу - ка - ти, не вер - тай без гус - ки до
 - I - ди, син - ку, гус - ку, шу - ка - ти, не вер - тай без гус - ки до
 «Va, mon vieux, che - rcher ce - tte ca - nne Et prends-la dans no - tre ca -
 «Va, mon fils, che - rcher ce - tte ca - nne Et prends-la dans no - tre ca -

ха - ти. Bo ж ле - ті - ла гус - ка до -
 ха - ти. Car cette canne vo - lait vers ses
 ба - ne, ба - ne

до - мү, та впа - ла, як груд - ка, до - до - лу.
te - rres et tom - ba par terre d'un coup d'ai - le.

- I - ди, внуч - ку, гус - ку шу - ка - ти,
Va, petit - fils, che - rcher ce - tte ca - nne

un poco meno mosso ironico

не вер - тай без гус - ки до ха - ти.
Et prends-la dans no - tre ca - ba - ne,

Бо ж ле - ти - ла гус - - ка до -
Car cette canne vo - lait

ritard. molto

до - му, та впа - ла, як груд - ка, до - до - лу.
te - rres et tom - ba par terre d'un coup d'ai - le.

ritard. molto

А вий-шов су - си - да пи - ка - тий:
Un voi - sin do - du rit, ri - ca - ne:

- На-шо вам ту гус - ку шу -
«À quoi bon che-rcher ce - tte

ка - ти?
ca - nne ?

Вже ж у вас ко - са по - си -
Vos che-veux sont blancs, ils se

ві - ла,
fa - nent,

та й не ва - ша ж гус - ка ле -
Elle n'est pas à vous, ce - tte

allarg.

ті - ла...
са - нне...»

allarg.

un poco meno mosso

-Та ж ле - ті - ла гус - ка до - до - му, та вла-ла, як груд -
 «Mais cette canne vo - lait vers ses te - rres Et tom-ba par terre

un poco meno mosso

ка, до - до - лу. По - ли - шу Ряб - ка ко - лю ха - ти,
 d'un coup d'ai - le. Ga - rde, mon bon chien, la ca - ba - ne,

Andantino

са - ма пі - ду гус - ку шу-ка - ти.
 J'i - rai seule che - rcher ce - tte ca - nne...

Ой, летіла гуска додому,
Та впала, як грудка, додолу.

– Іди, старий, гуску шукати,
Не вертай без гуски до хати,

Бо ж летіла гуска додому
І впала, як грудка, додолу.

Іди, синку, гуску шукати,
Не вертай без гуски до хати,

Бо ж летіла гуска додому
І впала, як грудка, додолу.

Іди, внучку, гуску шукати,
Не вертай без гуски до хати,

Бо ж летіла гуска додому
І впала, як грудка, додолу.

А вийшов сусіда пикатий:
– Нащо вам ту гуску шукати?

Вже ж у вас коса посивіла,
Та й не ваша ж гуска летіла...

– Та ж летіла гуска додому,
А впала, як грудка, додолу.

Полишу Рябка коло хати,
Сама піду гуску шукати.

Ah, cette canne volait vers ses terres
Mais tomba par terre d'un coup d'aile.

« Va, mon vieux, chercher cette canne
Et prends-la dans notre cabane

Car cette canne volait vers ses terres
Mais tomba par terre d'un coup d'aile.

Va, mon fils, chercher cette canne
Et prends-la dans notre cabane

Car cette canne volait vers ses terres
Et tomba par terre d'un coup d'aile.

Va, petit-fils, chercher cette canne
Et prends-la dans notre cabane

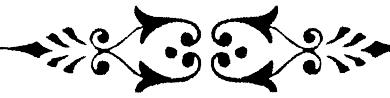
Car cette canne volait vers ses terres
Et tomba par terre d'un coup d'aile ».

Un voisin dodu rit, ricane :
« À quoi bon chercher cette canne ?

Vos cheveux sont blancs, ils se fanent,
Elle n'est pas à vous, cette canne... »

« Mais cette canne volait vers ses terres
Et tomba par terre d'un coup d'aile.

Garde, mon bon chien, la cabane,
J'irai seule chercher cette canne... »

Балада про лебедів
Ballade des cygnes

Sostenuto ad libitum

Ой, чи то я Ле - да, ой, чи то я Ла - да, аж на ме - не біл ле - бе - дик
Se - rais - je bien Lé - da - ou La - da la be - lle Qu'un cy - y - ygne tout bla - a - anc

з не-бе-сонь-ка па - да. Па-да він, тай па - да впа-да до у - па - ду,
du ciel me ha - rcè - le? *Il tom-be en trom - be* *et sou-dain se pen - che,*

ой, на Ле-ду бі - ло-пін-ну, ой, на бі - лу Ла - ду. Ой, чи пін - на Ле - да.
Sur Lé - da-a d'é - é - cu-me, *sur La-da la blan - che.* *Sur Lé - da d'é - cu - me,*

Ой, чи па - нна Ла - да. Аж на ме - не че - рен ле - бідь
sur La - da la be - lle, *Voi - ci qu'un cygne noir des tua - ges*

з хма - ро - ви - ща па - да.
 du ciel me ha - rcè - le.

Ла - да, пад - нем па - да,
 Comme une pierre il e - rre

не впи - ня - е ле - ту.
 puis sou - dain se pen - che

Ой, на Ла - ду бі - ло - пін - ну, ой, на бі - лу Ле - ду.
 Sur La - da d'é - cu - me brû - lant, sur Lé - da la blan - che.

ritardando
 mp

Бі - ло - пер - са Ле - да,
 Aux seins de Lé - da - a,

сні-го-пер-са Ла - да. Ой, чор-ня-вич чи бі - ля-вич зі мно - ю із - вла - да?
 de La-da des nei-ges, Se - rait-ce un blond ou bien un noir qu'en-fin me pren-drai-je ?

Ой чи то я Леда, ой чи то я Лада,
 Аж на мене біл лебедик з небесонька пада.

Пада він та й пада, впада до упаду,
 Ой на Леду білопінну, ой на білу Ладу.

Ой чи пінна Леда, ой чи панна Лада,
 Аж на мене чорен лебідь з хмаровища пада.

Пада, паднем пада, не впиняє лету,
 Ой на Ладу білопінну, ой на білу Леду.

Білоперса Леда, снігоперса Лада,
 Ой чорнявич чи білявич зі мною ізвлада?!

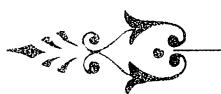
Serais-je bien Léda ou Lada la belle
 Qu'un cygne tout blanc du ciel me harcèle ?

Il tombe en trombe et soudain se penche,
 Sur Léda d'écume, sur Lada la blanche.

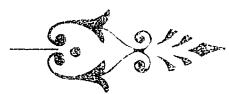
Sur Léda d'écume, sur Lada la belle,
 Voici qu'un cygne noir des nuages du ciel me harcèle.

Comme une pierre il erre puis soudain se penche
 Sur Lada d'écume brûlant, sur Léda la blanche.

Aux seins de Léda, de Lada des neiges,
 Serait-ce un blond ou bien un noir qu'enfin me prendrai-je ?

Балада про дівчину Ballade pour une jeune fille

Tempo di valse

mp dolce

rit.

жіночий ансамбль
dolce

Ой, ты дів - чи - нонь - ко, мо - я ві -
Oh toi, jeu - ne fi - lle, ma be - lle

rit.

#

#

п'я - нонь - ко. У тे - бе ли - чень - ко -
 fi - dè - le, Ton vi - sage clair est une
 ру - м'я - не
 po - mme mi -

я - блунь - ко. А ТВО - ѫ вус - тонь - ка, а ТВО - ѫ
 ra - be - lle, Et ta pe - ti - te bouche, tes pe - tites

гу - бонь - ки - зве - лись пе - люс - тонь - ки з vog - нем до
 lè - è - vres Sont des pé - ta - a - les en - fla - mmés

ку - понь - ки. Ой, не так вус - тон - ки, як тіль - ки
 de fiè - vre, Tes lè - vres en - fla - mment, ton ê - tre

ти са - ма, як на бу - ма - зі вся пер - цем на -
 me na - vre, Comme un de - ssin pi - quant a - vec du

пи - са - на. Пи - са - ли ж, ра - ди - ли в тем - на - ві
 poi - oi-vre. Comme un de - ssin peint dans la nu - it

8va-----

но - чень - ки, спи - са - ли, зла - ди - ли ху - па - ви
noi - oi - re, Que des regards vi - cieux ai - me - rai - ent

più mosso

о - чень - ки. Та ще й при мі - ся - цю, ще й при го - рі - пич - ку
boi - oi - re Sous u - ne lu - ne blan - che et les noi - se - ttes

пус - ти - ли в ка - ронь - ки лу - кав - цю кри - шеч - ку.
Les yeux fa - rceurs sans sou - rci - ller te gue - e - ttent,

Musical score page 1. The top system shows two staves in 3/4 time. The treble staff has a dynamic marking *mp dolce*. The bass staff has a dynamic marking *p.*

Musical score page 2. The top system shows two staves in 3/4 time. The treble staff has a dynamic marking *p.* The bass staff has a dynamic marking *p.*

Musical score page 3. The top system shows two staves in 3/4 time. The treble staff has a dynamic marking *p.* The bass staff has a dynamic marking *p.*

Musical score page 4. The top system shows two staves in 3/4 time. The treble staff has a dynamic marking *dolce*. The bass staff has a dynamic marking *p.* The lyrics are: Ой, ма - лю - ва - ли влад ти ма - ля - ро - ве, Oh, tes peintres in - co - nnus sont de vrais mai - tres,

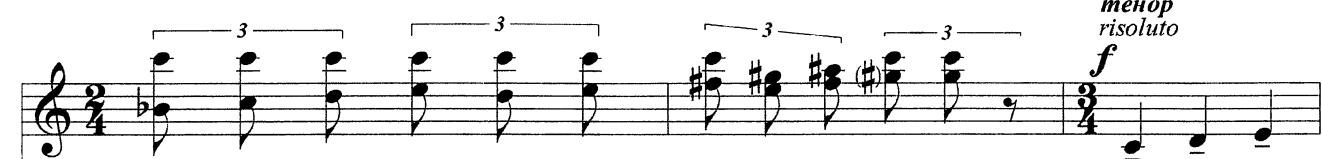
The bottom system shows two staves in 3/4 time. The treble staff has a dynamic marking *legatissimo*. The bass staff has a dynamic marking *p.*

на - ма - лю - ва - ли вряд то - ню - ні бро - ви.
 Tes sou - rcils noirs ne cessent de m'a - ppa - rai - tre,

A вже при со - нень - ку, при жа - во - рі - нень - ку
 Sous le so - leil brû - lant, sous l'a - lou - e - e - tte

пів - ня - ли брі - вонь - ку тай під шну - рі - вонь - ку.
 On vé - ri - fi - ait leur fi - ne - sse, ce - e - rtes,

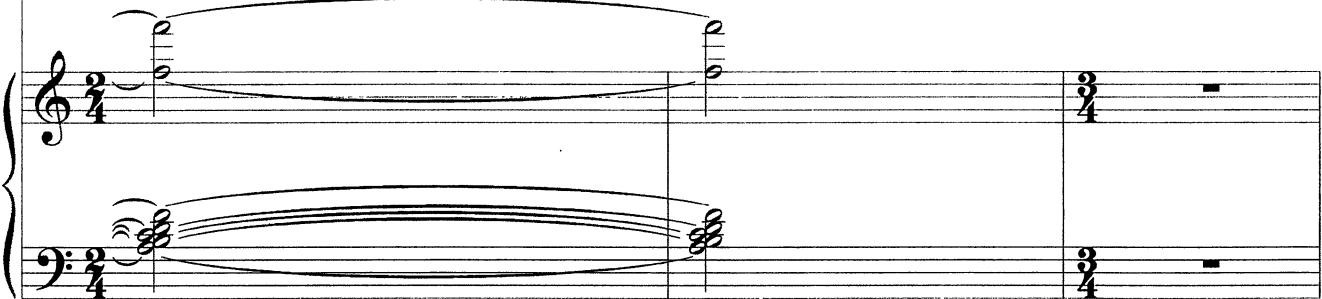
*тенор
risoluto*

Аж на - дір - ва - ли - ся
Ces peintres pé - rirent mais leur

з то - го ста - ран - ня.
œu - vre en - fla-mme,

Це мо - я
Et tu es

Musical score for tenor voice and piano accompaniment. The tenor part consists of eighth-note chords. The piano part has sustained notes with grace notes. The dynamic is marked *mp*.

дів - чи - на - ка - жу за - ран - ня...
à moi seul je le pro - cla - me !

Ka - жу за - ран - ня...
Je le pro - cla - me !

Musical score for piano accompaniment. The piano part features sustained notes with grace notes, creating a harmonic foundation for the vocal line.

A... _____

A... _____

M.... _____

M.... _____

- 67 -

Ой ти, дівчинонько, моя вір'янонько,
У тебе личенько – рум'яне яблунько.

А твої вустонька, а твої губоньки –
Звелись пелюстоньки з вогнем докупоньки.

Ой не так вустоньки, як тільки ти сама,
Як на бумазі вся перцем написана.

Писали ж, радили в темнаві ноченьки,
Списали, зладили хупаві оченьки.

Та ще й при місяцю, ще й при горішечку
Пустили в кароньки лукавцю кришечку.

Ой малювали влад ті малярове,
Намалювали вряд тонюні брови.

А вже при соненську, при жайворіненьку
Рівняли брівоньку та й під шнурівоньку.

Аж надірвалися з того старання,
Це моя дівчина – кажу зарання...

Oh toi, jeune fille, ma belle fidèle,
Ton visage clair est une pomme mirabelle,

Et ta petite bouche, tes petites lèvres
Sont des pétales enflammés de fièvre,

Tes lèvres enflamment, ton être me navre,
Comme un dessin piquant avec du poivre.

Comme un dessin peint dans la nuit noire,
Que des regards vicieux aimeraient boire

Sous une lune blanche et les noisettes
Les yeux farceurs sans sourciller te guettent,

Oh, tes peintres inconnus sont de vrais maîtres,
Tes sourcils noirs ne cessent de m'apparaître,

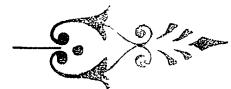
Sous le soleil brûlant, sous l'alouette
On vérifiait leur finesse, certes,

Ces peintres périront mais leur œuvre enflamme,
Et tu es à moi seul – je le proclame !

Весняна акварель
Aquarelle printanière

Con moto anima

Це вже не сон — це сон - тра - ва
C'est la cquelourde ! Mon son - ge lourd

гу - щінь зам - ші - лу про - ри - ва,
S'é-teint, les he - rbes d'a - len-tour

i ніж - ним ча - дом, чу - дом чис - тим буз - ко - ва свіч - ка по - над лис - том вже
Se dressent, me - rvei - lles qui s'é - vei - llent, Un cierge vio - let qui s'en-sole - e - ille, En -

зло - том - пло - ме - нем жи - ва.
fla - mme d'o - or ce jou - our.

Це вже не сон - це си - ві ко - ти - ки си - дять на ло - зах
Sans son - ges lourds ces chats lu - di - ques Se penchent aux sau - les

в сні ек - зо - ти - ки, мур - ли - чуть хи - жо,
 e - xo - ti - ques, Ru - gissent co - mme les

ма - ють за - пи - ти рій
 fauves, ils gue- e- ttent Toutes

fantastico legiero

бджіл у па - зу - рі спа - ца - па - ти,
 les a - be - illes en ca - che - e - tte,

3

про - дму - ху - ють пух - наст - ти ро - ти - ки.
Leurs go - rges douces les re - ven - di - i - quent !

3

Це вже не сон - це вже вес - на
Sans son-ges lourds vient ton prin - temps

Largetto fantastico

без-сон-на бро - дить, як ма - на. Зди - ра - ю з сер - ця
Des in - som-nies trom - peuses, pou - rtant Mon cœur blan - chi bat

mp

un poco meno mosso

щу - хай си-вим жай - во - ром зри-на!..
lle : *Une a - lou - ette en - fin chan-tant !*

un poco meno mosso

Це вже не сон – це сон-трава
Гущінь замшілу прорива,
І ніжним чадом, чудом чистим
Бузкова свічка понад листом
Вже злотом-пломенем жива.

Це вже не сон – це сиві котики
Сидять на лозах в сні екзотики,
Мурличуть хижо, мають запити
Рій бджіл у пазурі спацапати,
Продмухують пухнасті ротики.

Це вже не сон – це вже весна
Безсонна бродить, як мана.
Здираю з серця сну шкарлущу
І в небо сиве серце пущу –
Хай сивим жайвором зрина!..

C'est la coquelourde ! Mon songe lourd
S'éteint, les herbes d'alentour
Se dressent, merveilles qui s'éveillent,
Un cierge violet qui s'ensoleille,
En flamme d'or ce jour.

Sans songes lourds ces chats ludiques
Se penchent aux saules exotiques,
Rugissent comme les fauves, ils guettent
Toutes les abeilles en cachette,
Leurs gorges douces les revendent !

Sans songes lourds vient ton printemps
Des insomnies trompeuses, pourtant
Mon cœur blanchi bat la coquille
Du songe et monte, et vrille :
Une alouette enfin chantant !

ЗМІСТ

<i>Станіслав Довгий.</i>	
Два вулканні голоси України	6
<i>Поезії – Івана Драча;</i>	
композитор – Володимир Губа:	
Вулканний етюд.....	8
«Пропало, пройшло, одлетіло...».....	15
Тихий етюд	21
Врубелівський етюд.....	25
Офелія	32
Імпровізація	36
«Б'ють кропом у ніздри осінні базари...»	44
Балада-пісня	48
Балада про лебедів.....	56
Балада про дівчину	60
Весняна акварель.....	71

TABLE DES MATIERES

<i>Stanislav Dovgii.</i>	
Deux voix volcaniques de l'Ukraine	6
<i>Poèmes d'Ivan Dratch ;</i>	
compositeur – Volodymyr Houba :	
Étude volcanique	8
On passe, on s'emporte, on vole...	15
Étude paisible	21
Étude de Vroubel	25
Ophélie	32
Improvisation	36
Marché en automne...	44
Ballade-chanson	48
Ballade des cygnes	56
Ballade pour une jeune fille	60
Aquarelle printanière	71

